

www.turkishstudies.net/education

Turkish Studies - Educational Sciences

eISSN: 2667-5609

Research Article / Araştırma Makalesi

INTERNATIONAL
BALKAN
UNIVERSITY

Sponsored by IBU

Ludwig Spohr'un Alman Keman Ekolündeki Yeri ve Önemi

Ludwig Spohr's Place And Importance In The German Violin School

Aslıhan Koçer Fedorean*

Abstract: German school and violin playing technique has developed as a major force in classical music, changing the direction of music and creating great musicians and playing techniques. German school of music, which was under the influence of French and Italian styles in the 1700s, has created its unique mixed style after the development of German violin music. During this time, famous violin virtuoso Ludwig Spohr invented the violin chin rest in 1820, created its own school of violin, known as Cassel School, moving German school of music to 19th century as its most important figure. In this article, different schools of violin in different countries have been reviewed along with the historical development of German school of violin from 18th century onwards and its difference from other schools. In addition, this article also presents the new approaches German composer and violinists bring to violin playing technique and execution, explaining the new approaches Mannheim school, one of the most influential schools in École Allemand, bring to the study of music. This article, which uses a literature review, emphasizes the importance of German school in shaping violin performance in classical music. The objective is to: i) draw attention to the fact that the German school of violin, a school of music which influenced generations, is still taught as violin pedagogy and musicians trained through German school of violin continue the teachings of this school and ii) present the importance and contributions of Ludwig Spohr to German school of violin.

Structured Abstract: This study aims to examine the violin schools in different countries and the historical development of the German violin school since the 18th century as well as its difference from other schools. The innovations German composers and interpreters brought to the technique and performance of violin are explained, and the contributions of Mannheim school, a crucial part of German school, to music are narrated. In that period, the famous violin virtuoso Ludwig Spohr who was the most important name connecting the German school to the 19th century invented the chin rest in 1820 and established his own violin school that is also known as the Cassel School.

The objective of this study is to put emphasis on the fact that the German violin school, which has a centuries-long influence and which preserves its importance today, is still a part of the current violin pedagogy curricula and that musicians trained in this school still continue the tradition. Also, the study aims to underline Ludwig Spohr's importance in the German violin school and his contributions to this school.

Prepared with the literature review method, this study touches upon the key role of the German school in shaping the violin performance in classical music and Ludwig Spohr's contributions. This study is a descriptive one carried out with the help of qualitative research methods. It addresses to the importance of the

---

* Araştırma Görevlisi, İnönü Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı, Müzik Bölümü
Res. Asst. Inonu University, State Conservatory, Music Department
ORCID 0000-0003-2955-5969
aslihankocer16@gmail.com

Cite as/ Atıf: Koçer Fedorean, A. (2020). Ludwig Spohr'un Alman Keman Ekolündeki Yeri ve Önemi *Turkish Studies - Education*, 15(5), 3467-3475. <https://dx.doi.org/10.47423/TurkishStudies.45840>

Received/Geliş: 17 August/Ağustos 2020

Checked by plagiarism software

Accepted/Kabul: 26 October/Ekim 2020

Published/Yayın: 27 October/Ekim 2020

Copyright © INTAC LTD, Turkey

CC BY-NC 4.0

German school that reoriented the violin performance in classical music alongside aiming to describe the German school. "The purpose of description is to identify, classify and record the phenomena that are the subjects of research and the relations between these phenomena" (Yıldırım, 2000).

In addition to having a very wide repertoire, the violin, which is also a rich instrument in terms of technical possibilities, has been used in solo and orchestral music and has undergone major changes from past to this day. In every period of Music History, different schools have emerged to overcome the technical difficulties of this instrument and to nourish musical creativity. "Schools of violin examine all the issues that need to be addressed in violin, such as methods in teaching and developing the right technique in line with the performing principles of the integrity of the right and left hand, musical interpretation and power of artistic expression. Although today there is no significant difference between these schools, it is possible to talk about five different schools of violin until mid 20th century" (Öztürk, 2012).

This study covers five schools that are the Italian, French, French-Belgian, Russian and German school. It is known that in the beginning of the 18th century, the Italian school was more advanced in the field of music compared to other countries, and it was largely based on the master-apprentice relationship. "Antonio Vivaldi, Arcangelo Corelli, Giuseppe Tartini, Pietro Locatelli, Gaetano Pugnani, Pietro Nardini, Francesco Geminiani are the representatives of the Italian violin school" (Ulucan Weinstein, 2011).

The most prominent technical feature of the French violin School founded by Giovanni Viotti in the 19th century is a solid left-hand technique (Brown, 1999). Jean Marie Leclair, Louis-Gabriel Guillemain, Pierre Guignon and Jean-Joseph Cassanea de Mondonville are the most important representatives of the French school. (Zorlu, 2015). Belgium's presence in the field of violin was made possible with the contributions of Viotti's student André Robberechts (1797-1860). The main purpose of this new school that emerged in Belgium under the leadership of Beriot was to make violin a "singing" instrument by imitating the intonations peculiar to human beings (Zorlu, 2015). From 20th century on, the Russian violin school began to make a name for itself, and Wieniawski made great contributions to the development of this school. Wieniawski, and Leopold Auer and Stolyarsky who were the teachers of the most famous violin virtuosos in Russia are the most important representatives of the Russian violin school (Öztürk, 2012).

After the year 1700, some pieces of the German violin music needed a more high-level technique than the Italian technique. The most important features of the German technique in that period were chord playing, variation form and expressiveness of the pieces. The German school in the 17th century was more developed in virtuosity than other schools due to the utilization of higher positions and double voice technique. In addition, the Mannheim school has gained an important place in Germany with the innovations it has brought to music and the dynamics it has created.

"The German violin school alternated between the Italian and French styles in the 18th century, created a unique and blended style of its own and advanced further under the leadership of David, Joachim, Mendelssohn and Spohr. Towards the end of the 19th century, composers such as Pfitzner, Reger, Hans Henze, and Hindemith shed light on the 20th century Germany by composing high-level works of art in advanced styles (Melkus, 2000). Ludwig Spohr is the most important name who connects the German school to the 19th century (Stowell, 2001). Thanks to Ludwig Spohr, Germans' taste in music was shaped and his style was continued by his most prominent students Ferdinand David (1810-73) and Joseph Joachim (1831-1907) (Yüksel Ketenci, 2005).

This study was prepared in order to draw attention to the German violin school that marked the 18th century and the influences of Ludwig Spohr that are still valid today who played the most important role in the development of this school and in shaping the musical taste of the Germans as well as to be a guiding resource to understand the current violin playing techniques. Carrying the influences of the Italian and French styles, the German school created its own unique style over time and brought the violin tradition to a higher level with very important violinists and virtuoso composers. In this way, the German violin school developed as a school that would give music a new direction.

Keywords: Violin Education, Violin Schools, German School, Ludwig Spohr.

Öz: Klasik Müzikte Alman Ekolu ve keman çalma tekniği, müziğin yönünü değiştirecek bir güç olarak gelişmiş, büyük müzisyenler ve çalma tekniklerini doğurmuştur. 1700'lü yıllarda Fransız ve İtalyan stiline

etkisinde olan Alman ekolü daha sonra Alman keman müziğinin gelişmesiyle kendine has karma bir stil oluşturarak kendi tarzını yaratmıştır. Bu dönemde ünlü keman virtüözü Ludwig Spohr Alman Ekolü'nü 19.yüzyıla bağlayan en önemli isim olarak 1820 tarihinde çeneliği icat etmiş, Cassel Okulu diye de anılan kendi keman ekolünü kurmuştur. Bu çalışmada farklı ülkelerdeki keman ekolleri ve 18. yüzyıldan itibaren Alman keman ekolünün tarihsel gelişimi ve diğer ekollerden farkı incelenmiştir. Alman besteci ve yorumcuların keman çalma tekniğine ve icrasına getirdikleri yenilikler açıklanmış, Alman ekolünde büyük bir öneme sahip olan Mannheim ekolünün müziğe getirdiği yenilikler anlatılmıştır. Literatür tarama yöntemiyle hazırlanan bu derleme çalışmasında, klasik müzikte keman performansına yön veren Alman ekolünün önemine değinilmiştir. Çalışmanın amacı yüzyılları etkileyen ve günümüzde de aynı öneme sahip olan Alman Keman Ekolünün içinde yaşadığımız yüzyılda da keman pedagojisi olarak halen öğretildiğine ve bu ekol ile yetişmiş müzisyenlerin bu ekolü halen devam ettirmekte olduğuna dikkat çekmek ve Ludwig Spohr'un Alman Keman Ekolündeki önemine ve bu ekole olan katkılarını ortaya koymaktır. Ayrıca 18. Yüzyıla damgasını vuran Alman keman ekolü ve bu ekolün gelişmesinde ve Almanların müzik zevkinin şekillenmesinde en önemli role sahip olan Ludwig Spohr'un günümüze kadar dayanan etkilerine dikkat çekmek ve şimdiki keman çalma tekniklerini anlayabilmek açısından yol gösterici bir kaynak olması amacıyla hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Keman Eğitimi, Keman Ekolleri, Alman Ekolü, Ludwig Spohr.

Giriş

Çok geniş bir repertuvara sahip olmasının yanında, teknik olanaklar bakımından da zengin bir çalgı olan keman solo ve orkestra müziğinde kullanılmış, geçmişten günümüze büyük değişimler geçirmiştir. Müzik Tarihi'nin bütün dönemlerinde yer alan bu enstrümanın teknik zorluklarının üstesinden gelmek ve müzikal yaratıcılığı geliştirmek için farklı ekoller ortaya çıkmıştır.

Bu çalışmada İtalyan, Fransız, Fransız-Belçika, Rus ve Alman ekolü olmak üzere beş ekol incelenmiştir. Bu ekoller arasında 1700'lü yıllarda Fransız ve İtalyan stiline etkisinde olan Alman ekolü, daha sonra Alman keman müziğinin gelişmesiyle kendine has karma bir stil oluşturarak kendi tarzını yaratmıştır. 1700 yılından sonra Alman keman müziğinin bazı örneklerinde İtalyanların tekniğinden daha ileri bir seviyeye ihtiyaç duyulmuştur. Bu dönemdeki Alman tekniğinin en önemli özellikleri akor çalma, varyasyon formu ve parçaların anlatımsal olmalarıdır.

19. yüzyılda Alman keman ekolünün sembolü olarak görülen Ludwig Spohr, hem yay sistemi hem de akort sistemi ile ilgili deneylerde bulunmuş, 1820 tarihinde çeneliği icat etmiştir (Rodrigues, 2009). Almanların müzik zevkinin şekillenmesinde büyük rol oynayan Spohr, Mannheim Okulu prensiplerine dayanan Cassel Okulu olarak anılan kendi keman ekolünü kurmuştur.

Alman ekolü 17. Yüzyılda daha yüksek pozisyonlar ve çift ses tekniği kullanılmasından dolayı diğer ekollere göre virtüözite olarak daha gelişmiş durumdadır. Bunun yanı sıra kemanı polifonik biçimde çalma tekniği 17.yy'ın sonunda Almanlar tarafından geliştirilmiştir. Bu tarzın en önemli örnekleri Johann Sebastian Bach'ın eşliksiz keman sonatları ve konçertolarında görülmüştür. Ayrıca Mannheim ekolü, müziğe getirdiği yenilikler ve yarattığı dinamiklerle Almanya'da önemli bir yer edinmiştir.

Literatür tarama yöntemiyle hazırlanan bu derleme çalışmasında, klasik müzikte keman icrasına yön veren Alman ekolünün önemine değinilmiştir. Çalışmanın amacı yüzyıllardır ve günümüzde de aynı öneme sahip olan Alman Keman Ekolünün içinde yaşadığımız zamanda da keman pedagojisi olarak halen öğretildiğine ve bu ekol ile yetişmiş müzisyenlerin bu ekolü halen devam ettirmekte olduğuna vurgu yapmak ve Ludwig Spohr'un Alman Keman Ekolündeki yerine, önemine ve bu ekole olan katkılarını ortaya koymaktır.

Keman Ekolleri

“Keman ekolleri; sağ ve sol eldeki bütünlüğün çalışma prensipleri doğrultusunda doğru tekniğin öğretilmesi ve geliştirilmesindeki yöntemler, müzikal yorum ve sanatsal ifade gücü gibi, kemancılıkla ilgili bütün değinilmesi gereken konuları inceler. Farklı ülkelerdeki araştırmalar ve arayışlar farklı ekollerin ortaya çıkmasına neden olur. Günümüzde ise bu ekoller arasında artık çok keskin çizgiler kalmamış olmasına rağmen 20. yy. ortalarına kadar farklılıklar gösteren beş keman ekolünden bahsedilebilir” (Öztürk, 2012).

İtalyan Ekolü: Büyük ölçüde usta- çırak ilişkisine dayanan İtalyan ekolü, 18. yüzyılın başında müzik alanında diğer ülkelere göre daha gelişmiş durumdadır. Bu dönemde sonat ve konçerto formu gelişmiş, Giuseppe Torelli kemanın ilk kez kullanıldığı concerto grossolar yazmıştır. “Ayrıca ikiyüz otuz keman eseri yazan ve kemanın yerini yücelten besteci Antonio Vivaldi, tüm kemancıların atası kabul edilen Arcangelo Corelli, Giuseppe Tartini, Pietro Locatelli, grand bow (geniş-büyük yay) kullanımını, zengin ve dolgun ses üretimini öğrencilerine aktaran Gaetano Pugnani, Pietro Nardini, Francesco Geminiani, İtalyan Keman Okulu’nun temsilcileri olmuşlardır” (Ulucan Weinstein, 2011).

Fransız Ekolü: 19. Yüzyılda Giovanni Viotti’nin kurucusu olduğu Fransız keman ekolünde en göze çarpan teknik özellik; sağlam bir sol el tekniğidir. Ayrıca yay tekniklerindeki çeşitlilik, özellikle de zıplayan ve sıçrayan yay teknikleri temel tekniğin bir parçası haline gelmiştir (Brown, 1999, s. 278). 19. Yüzyılda çok önemli yere sahip olan Viotti’nin bu kadar önemli olmasının sebebi, etkileyici ve farklı bir sağ el stili üretmesine imkân veren “Tourte yayı” ile çalmasıdır. 1780’lerde. François-Xavier Tourte (1747-1835) tarafından tasarlanan bu yay geliştirilerek 1785’te bugünkü şeklini almıştır. Modern yay olarak da adlandırılan bu yay, arşenin kökünde ve ucunda güçlü vurgular ile çalınmasına imkân vermiştir. Bununla birlikte bağlı yay kullanımı kolaylaşmış ve sağ eli daha serbest ve rahat bir şekilde kullanmak mümkün olmuştur. Jean Marie Leclair, Louis-Gabriel Guillemain, Pierre Guignon ve Jean-Joseph Cassanea de Mondonville Fransız ekolünün en önemli temsilcileridir. Viotti’nin izinden ilerleyen öğrencileri Rodolphe Kreutzer, Pierre Baillot, ve Pierre Rode, oldukça önemli bir metot olan Méthode de violon (Paris, 1803) adlı kitabı yazmışlardır. İçerdiği sağ ve sol el için detaylı çalışmalar açısından keman için çok önemli bir eğitim metodu olmuştur (Zorlu, 2015).

Fransız - Belçika Ekolü: Belçika’nın Keman alanında varlığını göstermesi Viotti’nin öğrencisi olan André Robberechts (1797-1860)’in katkılarıyla olmuştur. Beriot’un öncülüğünde Belçika’da filizlenen bu yeni ekolün başlıca amacı kemana insana özgü tonlamaları taklit ederek “şarkı söyleyen” bir enstrüman özelliği kazandırmaktı. Bu doğrultuda Beriot’a göre stil ve teknik olarak bütün öğretiler bu amaca hizmet etmeliydi. Beriot’un stili sadelik ve zarıflığı temsil ediyordu. Performanslarında entonasyonun netliği, yay kullanımındaki üstün başarısı dikkat çekiyor ve onu döneminin kemancıları arasında farklı kılıyordu. Bu özellikler, Fransız- Belçika keman ekolünün temelini oluşturuyordu (Zorlu, 2015). 19. yy. ortalarında (1843) Beriot’un öğretileri doğrultusunda Belçika’da başlayan ve gelişen bu ekol Fransız ekolü ile yakından ilişkili olduğu için Fransız-Belçika ekolü olarak keman eğitiminde önemli bir yere sahip olmuştur.

Rus Ekolü: Rusya’da, 19. Yy’ın sonlarına kadar ulusal bir ekol oluşmamıştır. Rus keman ekolü özellikle 20. Yüzyıldan itibaren adından söz ettirmeye başlamış ve bu ekolün gelişiminde Wieniawski’nin büyük katkıları olmuştur. Rus Keman Ekolünü diğer ekollerden ayıran özellik, sağ el tekniğinde genellikle daha baskın ve büyük bir ses yoğunluğuna önem verilmesidir. Sağ el tekniğinde hâkimiyet ve büyük ses yoğunluğu gibi özellikler, Rus Keman Ekolü’ne özgü unsurlar arasında yer almaktadır. Wieniawski ve Rusya’da en ünlü keman virtüözlerinin hocası olan Leopold Auer ve Stolyarsky Rus Keman Ekolü ’nün en önemli temsilcileridir. Leopold Auer ile birlikte keman okulu kuran Stolyarsky Odessa’da keman eğitimine yönelik ilgili ilk ciddi temelleri atan pedagoglardır.” Sovyet Keman Ekolü” olarak da anılan kemancılık anlayışını yerleştiren

eğitimcilerin çoğu da, Leopold Auer ile Stolyarsky'nin okulunda yetişmiş kemancılarıdır (Öztürk, 2012).

Ludwig Spohr ve Alman Keman Ekolü

“Keman çalma sanatına dair ilk örneklere 16. yüzyıl ortalarında rastlamaktayız. Bu dönemde, teknikte ulusal farklılıklar henüz oluşmamış ve İtalyan dans müziği tekniği, hemen hemen bütün ülkeler tarafından benimsenmiştir. 1554'te Münih'te İtalyan meslektaşlarıyla bir araya gelen Alman kemancılar, onların tarzlarını öğrenmişlerdir” (Yüksel Ketenci, 2005).

1650'den önce İtalyan tarzını benimseyen Alman kemancılar tıpkı İtalyan kemancılar gibi daha hacimli sesle çalmaktadır ve Fransızlara göre daha yoğun bir sonoriteye sahiplerdir. 1700 yılından sonra Alman keman müziğinin bazı örneklerinde İtalyanların tekniğinden daha ileri bir seviyeye ihtiyaç duyulmuştur. Bu dönemde Alman tekniğinin en göze çarpan unsurları varyasyon formu ve akor çalmadır (Yüksel Ketenci, 2005).

İtalya'dan Carlo Farina, Biaggio Marini ve İngiltere'den William Rowe ve Thomas Simpson, William Brade Alman keman repertuarının erken gelişimine katkıda bulunmuşlardır. Alman barok stiline temel kazandıran bestecilerden 17.yy'ın en önemli Alman keman virtüözü Heinrich Franz Biber (1644-1704) olarak kabul edilmiştir. Eserlerindeki değişik yay kullanımı, çift tel ve yüksek pozisyona atlamalar gibi teknik zorluklardan dolayı diğer Alman çağdaşlarından ayrılmıştır. Biber'in dışında Kemanda virtüöziteyi geliştiren J. J. Walther da (1650-1717) en özgün bestecilerden biri olarak kabul edilmiştir. Biber ve Walther'ın kemanın teknik seviyesini yükseltme ve yeni tınlar keşfetme açısından önemli çalışmaları olmuştur. Özel yay teknikleri, geniş oktavlar ve çift tel kullanımları gerektiren eserleri kemanın virtüözite sınırlarını oldukça geliştirmiştir (Yüksel Ketenci, 2005).

“Alman ekolünün önemli teknik özellikleri toplam üç eserle özetlenebilir: Biber'in, Gül bahçesi sonatları (Mystery Rosary 1674) (basso continuo eşlikli 15 sonatı ve son bölümü eşliksiz bir passacaglia'dır), ve Walther'a ait iki koleksiyon: Scherzo'lar (1676) ve Hortulus Chelicus (1688)” (Yüksel Ketenci, 2005).

Bu dönemde usta/çırak geleneği çok güçlü olduğundan özel olarak keman metotlarının kullanımı yaygın değildir. Kullanılan keman metotları ise basit seviyelerde egzersizler ve çok kapsamlı olmayan müzikal bir alt yapıyla orkestra kemancılarına yönelik hazırlanmıştır. Sonraki dönemde Spohr başta olmak üzere Campagnoli, Joachim, Beriot ve Moser tarafından farklı keman metodları yazılmış, teknik çalışmalar ise Fiorillo ve Kreutzer gibi besteciler tarafından geliştirilmiştir.

Alman ve İtalyan stillerini birleştirdiği eserleriyle çok önemli bir besteci olan Georg Philipp Telemann'ın Alman barok çağının gelişimine çok önemli katkıları olmuştur. Telemann'ın eşliksiz keman repertuarına yönelik önemli eserleri bulunmaktadır. 12 eşliksiz keman sonatı keman repertuarı için oldukça önemli eserlerdir.

Polifonik biçimde keman çalma tekniği, 17.yy'ın sonunda Alman ekolü içerisinde geliştirilmiş, 18.yy sonrasında ise İtalya ve Fransa'da yaygınlaşmıştır (Yüksel Ketenci, 2005). Telemann'ın çağdaşı olan Johann Sebastian Bach'ın (1685-1750), Alman tarzını simgeleyen eşliksiz keman sonatları bu tarzın en önemli örnekleridir. Altı eşliksiz sonatı, üç sonat ve üç partitadan oluşmaktadır. Bach'ın keman sonatları ve konçertolarındaki polifonik yapıyla birlikte kemanda çok tel kullanılması Alman keman ekolünün ilk kuşağını temsil etmektedir.

18. yy'ın ilk yarısı boyunca Alman stili önce Fransızların daha sonra İtalyanların etkisinde kalmıştır. “Bu durum, 18.yy'ın ikinci yarısında Johann Stamitz'in Mannheim ve Franz Benda'nın Prusya prensi Frederick'in saray orkestralarına kabul edilmeleriyle değişmiştir. Alman ekolü Johann Stamitz'ten çok etkilenmiştir. Mannheim sarayı ve orkestrası Münih'e taşındıktan sonra, Münih güney Alman keman stiline merkezi olmuştur” (Yüksel Ketenci, 2005).

Çok değerli ve önemli müzisyenlerin çalıştığı Mannheim orkestrası, oluşturduğu dinamikler ve disipliniyle Almanya’da ve müzik tarihinde çok önemli bir yere sahiptir. Stamitz tarafından çalıştırılan bu orkestranın en dikkat çeken özellikleri, girişlerdeki eş zamanlılığının kusursuzluğu, müzikal dinamiklerin mükemmel bir şekilde ifade edilmesi ve kendi adıyla anılan ünlü “Mannheim crescendosu”dur.

Stamitz ve çevresindeki müzikseverler, nitelikli çalgıcılardan kurulmuş orkestrayla birlikte çalgı müziği yazısı ve özellikle senfonik yazı sorunları üzerinde çalışmalar yapmışlardır. Çalgıların tını, nüans özelliklerini inceleyen Stamitz’in bu tını ve nüans karşıtlarını dengeleme çalışmaları, Almanya’dan sonra çevre ülkelerde ve Fransa’da ilgi görmeye başlamıştır. “Stamitz ve çevresindeki müzisyenlerin ortak çalışması sonucu olan yenilikler, çağın müziğinin yaratıcıları için sağlam, verimli, dengeli ve güvenilir bir ortam yaratmıştır” (Mimaroglu, 1995).

Stamitz’in açtığı yoldan ilerleyen besteciler ve müzisyenler bu yeni ortamı Avrupa’ya yaymışlardır. Orkestra müziği dışında çalgı müziğinin de gelişimine büyük katkıları olan Mannheim ekolü, çalgı tınları üzerine yaptığı buluşlar ve araştırmalarla senfoni ve “symphonie concertante” türünün gelişimine fayda sağlayarak bu türün yolunu açmıştır. Çalgıların tını niteliklerinin geliştiği bu dönemde, çalgıcıların icra yetenekleri ön planda tutulmuştur. Nefesli çalgılar, klavsen ve sonraki yıllarda piyano ve başta keman olmak üzere yaylı çalgılar, orkestranın karşısında “solist” konumunda yer almıştır. Ayrıca bu dönemde çalgı yapım tekniği de gelişmiş, çalgı yapımındaki ilerlemeler, yapım tekniğini dar kalıplardan kurtarıp sanata kazandırmayı başarmıştır.

18. Yüzyıl’daki Mannheim ekolünün asıl kendinden bahsettirme sebebi, çalgıcıların tekniği ve orkestrasının disiplindir. Mannheim Orkestrası’ndaki kemancılarının tekniği ve kalitesi çok ileri seviyededir ve bu tarz Mannheimliler’den çok etkilenen Fransızlar ve Rode-Kreutzer ekolü tarafından devam ettirilmiştir (Yüksel Ketenci, 2005). “Mannheim Okulu’nun müziğe getirdiği en büyük yenilik, müziğin artık belirli bir tını, bir çalgının belirli özellikleriyle birlikte bu özelliklerin araştırılması göz ardı edilmeden yapılan ve kendi sınırları içinde bir somutlamaya doğru yönelen bir sanat olma bilincini bestecilere vermiş olmasıdır” (Mimaroglu, 1995).

18. yüzyılda Almanya’da Leopold Mozart, Ludwig Spohr, J. Joachim, F. Mendelssohn gibi çok önemli kemancılar yetişmiştir. Bu dönemde eğitime büyük katkısı olan keman metotları keman tekniğinin gelişimine katkıda bulunmuştur. “Onsekizinci yüzyılın ilk yarısında kemanın tutuş şekli değişmiştir. O zamana kadar göğüse veya köprücük kemiğine dayanarak çalınan şekil terkedilip, çene altında tutulmaya başlanmıştır” (Çelebioğlu, 1986). “18. Yüzyılın sonuna doğru çoğu kemancı, kemana artık çene altında tutmaya başlamıştır. “Spohr 1820’de daha güvenli bir tutuş olan çene tutuşunu tercih etmiş ve bu tutuşu geliştirmiştir. Spohr, bu tutuşun yayda daha dengeli bir tutuş ve daha serbest bir çalış sağladığını söylemiştir” (Sadie, 1980). “Eski Alman yay tutuşunda ise yay daha hafif kavranmıştır ve sağ kol daha serbest tutulmuştur. 19. yy’da vücuda daha yakın tutulmaya başlanmıştır. Spohr’un dediği gibi, yay kökte çekildiğinde, bilek yukarıda, dirsek de aşağıda vücuda olabildiğince yakın tutulmalıdır. 20.yüzyıla gelindiğinde ise dirsek vücuttan daha uzaklaşmış, bu da elin daha içeri kıvrılmasını sağlamıştır” (Yüksel Ketenci, 2005). Ayrıca Spohr, yayın eşit ve dengeli bir şekilde kullanımına ve tek yay içerisinde artan ve azalan sesin kontrolüne önem vermiştir (Ulucan Weinstein, 2011). Alman Muffat ve L. Mozart, Fransız Mersenne ve İtalyan Geminiani’nin yay tekniğinin gelişimine çok büyük katkıları olmuştur. Bu gelişim 19. Yüzyıla gelindiğinde yabancı besteciler ve kemancılarla birlikte devam etmiştir.

“Spohr’a göre vibrato; elin alt eşik yönünden, köprü yönüne titretilmesi hareketi olarak tanımlanmaktadır.” Hızlı ve keskin yay hareketlerinin bulunduğu pasajlarda hızlı vibrato, melodik ve yavaş pasajlarda ise daha yavaş bir vibrato kullanımını tercih etmiştir. Crescendo olduğunda yavaştan hızlıya, decrescendoda ise hızlıdan yavaşa kullandığı vibratoyu dönemin standartlarına uygun olarak bir bağ içerisinde bulunan çok sayıda notada kullanmamış, tek notalarda kullanmıştır (Schwarz, 1983).

Parmak numaralandırma konusunda ise parça içinde bulunan bir cümleyi seslendirirken renk kalitesini bozmamak amacıyla tek telde seslendirmeyi tercih etmiştir. Tek parmak ile gerçekleştirdiği pozisyon geçişlerinde kaymalar gerçekleştirmiş, birbirine yakın nota geçişlerinde oluşan bu kaymaları aşağıya ya da yukarıya doğru kullanmaktan çekinmemiştir. Çağdaş Alman Keman Okulu'nun temelini atan kemancı olarak değerlendirilen Louis Spohr, 1831 yılında Violinschule metodunu yayınlamıştır. Öğretmen olarak oldukça kuramcı olarak değerlendirilen Spohr'un Violinschule adlı metodunda keman eğitimi ile ilgili oldukça önemli bilgiler yer almaktadır. Spohr'a göre kaliteli bir ses elde etmek için yayın hızı ve ağırlığı göz önünde bulundurulmalı ve kıl yoğunluğuna da dikkat edilmelidir. Çalış sırasında seslerin uzunluğu ve yoğunluğu eşit olmalıdır. Ayrıca teller arasındaki kalınlık farkları sebebi ile kalın tellerde köprüye yakın olunmaması gerektiğini belirten Spohr, güzel ve kaliteli bir ses için icracının mesafeyi dengelemesinin doğru olacağını düşünmektedir (Ulucan Weinstein, 2011).

Birçok öğrenci yetiştiren Spohr'un Cassel şehrinde yaklaşık olarak yüz kırk beş farklı şehirlerde de kırka yakın öğrencisi olduğu düşünülmektedir (Schwarz, 1983). Leon de Saint Lubin, Hubert Reis, Bernhard Molique, August Wilhelmj Ferdinand David ve Joseph Joachim onun ekolünü sürdüren öğrencileri arasında yer almaktadır.

İtalyan ve Fransız stili arasında gidip gelen ve kendine has, karma bir stil oluşturan Alman keman ekolü, David, Joachim, Mendelssohn ve Spohr'un öncülüğünde ilerlemiştir. 19. yüzyılın sonlarına doğru, Pfitzner, Reger, Hans Henze ve Hindemith gibi besteciler, ileri seviyede ve stillerde eserler yaratarak 20. Yüzyıl Almanya'sına ışık tutmuşlardır (Melkus, 2000).

Alman Ekolü'nü 19. yüzyıla bağlayan en önemli isim Ludwig Spohr'dur (Stowell, 2001). Ludwig Spohr 'Almanların Paganinisi olarak görülüyordu ve gerçek bir şeytanın kemancısı ama aynı zamanda onurlu bir besteci olarak anılmaktaydı. Braunschweig'de doğan Louis Spohr (1784-1859), Paganini, John Field, Bernhard Romberg, George Onslow ve Ferdinand Ries gibi bir Avrupalı virtüöz kuşağına aitti. Ludwig van Beethoven, Franz Schubert, Felix Mendelssohn ve Robert Schumann gibi önemli bestecilerin yükselişi, başarısı ve ölümünü yaşadı. Klasisizm ve romantizmin çağdaş bir tanığını bulmanın kolay olmaması Spohr'u ilginç bir istisna yapmaktadır.(www.hfm-weimar.de).

“Spohr ilk konçertolarında Rode'dan büyük ölçüde etkilenmiş ve onu model almıştır. Spohr 'un kendi konçertoları ise, Beethoven'in keman konçertoları ve sonatları bir kenara bırakılırsa, erken 19. yüzyıl solo keman repertuarına ait en önemli eserlerdir” Spohr Fransız, Alman ve İtalyan stili gibi pek çok stilden etkilenmiştir. Özellikle Viotti'nin tarzını örnek alan Spohr, Alman ekolüyle Fransız ekolünü birbirine yakınlaştırmıştır. Özellikle ses yoğunluğu ve parlak bir sonoriteye sahip olmasının yanısıra keman yapım sanatına da ilgi duymuştur. Spohr'un en önemli katkısı 1820 tarihinde çeneliği icat etmesi ve Cassel Okulu olarak bilinen kendi keman ekolünü kurmasıdır. Spohr'un tekniği büyük ölçüde Mannheim Okulu prensiplerine dayanmaktadır (Rodrigues, 2009).

Spohr'un müziği, dinleyiciler tarafından hızlı anlaşılan ve aynı zamanda 'duygusal olarak' bilge ve hassas dinleyiciye hitap eden bir yapıdadır. Dünyanın pek çok sahnesinde virtüöz olarak ortaya çıkan Spohr, dinleyicisi ile direk olarak iletişimsel kurabilmeyi başarmıştır. Müzik tarihinde layık olduğu somut yeri bulunmayan Spohr'un bestelerinin eşsiz değeri müzikal aktarım başarısının bir sonucudur.

Spohr'un müziği, özellikle de 15 keman konçertosunu içeren keman müziği, "Sturm und Drang"¹ ile ya da romantik müzikle ilgili olmayan eşsiz bir müzikal 'ara dönem'e aittir. Spohr birleştirici, lirik şiirsel bir müzik dili kullanmış: o zamanın basınında bir zamanlar 'enstrümantal hareketin öncüsü' olarak tanımlanmıştır. Belki de müziğini bu kadar zamansız kılan, tam da bu

¹ Aydınlanma döneminde ortaya çıkan fırtına ve coşku akımının adı.

dünyaca ünlü kalitedir. Spohr'un kendisini ömür boyu bir eğitimci olarak görmesi de küçümsenmemesi gereken bir gerçektir. 1822'den itibaren Avrupa'nın her yerinden genç kemancılar, ünlü Spohr Keman Okulu'nda eğitim almak için Kassel atölyesini ziyaret etmişlerdir. Spohr'un eğitimcilikteki başarısı bestelerine de yansımıştır.(www.hfm-weimar.de). Ludwig Spohr sayesinde Almanların müzik zevki şekillenmiş ve onun bu tarzı en önemli öğrencilerinden Ferdinand David (1810-73) ve Joseph Joachim (1831-1907) tarafından devam ettirilmiştir (Yüksel Ketenci, 2005).

Ludwig Spohr, Carl Maria von Weber'in çalışmalarından ve Ludwig van Beethoven'in son dönem çalışmalarından hoşlanmamış, Richard Wagner'in müziğine çok değer vermiş ve The Flying Dutchman ve Tannhäuser'ı yönetmiştir. Spohr'un 11 operası arasında en eski Alman Romantik operalarından biri olan Faust (1816) ve Jessonda (1823) bulunmaktadır. Dokuz senfonisinden dördüncüsü, Die Weihe der Töne (Sesin Kutsanması) en başarılı olanıdır. Ayrıca 15 keman konçertosu, 34 yaylı dördü, 4 çift yaylı dördü ve bir nonet yazmıştır. Çalışmalarından bir seçki 1949'dan itibaren Kassel'de yayınlanmış ve burada 1954'te müziğini yaymak için bir topluluk olan Spohr-Gesellschaft kurulmuştur. (www.britannica.com, 2020).

Sonuç

Bu çalışma yüzyılları etkileyen Alman keman ekolünün ve bu ekolün en büyük temsilcisi olan Ludwig Spohr'un bu ekol üzerindeki etkilerine dikkat çekmek amacıyla hazırlanmıştır. İtalyan ve Fransız stillerini kendine örnek alan Alman ekolü zamanla kendine has tarzını oluşturarak, çok önemli kemancılar ve virtüöz bestecilerle keman geleneğini önemli bir seviyeye taşımıştır. Bu sayede Alman keman ekolü müziğin yönünü değiştirecek bir ekol olarak gelişmiştir.

Alman sanatında müziğe getirdiği yenilikler ve yarattığı dinamiklerle çok önemli bir yere sahip olan Mannheim Okulu sayesinde büyük bir adım atan Alman ekolü, kendi özgün tarzını yaratmıştır. Alman keman ekolünün sembolü olarak görülen Spohr'un Mannheim Okulu prensiplerine dayanan, Cassel Okulu diye anılan kendi keman okulunu kurmasıyla, Alman keman ekolü daha sağlam temeller üzerine oturmuştur. Ayrıca 1820 tarihinde çeneliği icat eden Spohr, keman çalma sanatına çok büyük bir yenilik ve kolaylık getirmiştir. Çağdaş Alman Keman Okulu'nun temelini atan kemancı olarak değerlendirilen Louis Spohr'un 1831 yılında yayınlanan Violinschule adlı metodu keman eğitimi için oldukça önemli bir kaynaktır. Leon de Saint Lubin, Hubert Reis, Bernhard Molique, August Wilhelmj, Ferdinand David ve Joseph Joachim onun ekolünü sürdüren en önemli öğrencileri arasında yer almaktadır.

Bu çalışma, 18. Yüzyıla damgasını vuran Alman keman ekolü ve bu ekolün gelişmesinde ve Almanların müzik zevkinin şekillenmesinde en önemli role sahip olan Ludwig Spohr'un günümüze kadar dayanan etkilerine dikkat çekmek ve şimdiki keman çalma tekniklerini anlayabilmek için yol gösterici bir kaynak olması amacıyla hazırlanmıştır.

Kaynakça

- Boyden, D. (1990). *The History Of Violin Playing From its Origins to1761*, Oxford University Press. <https://doi.org/10.2307/895139>
- Çelebioğlu, E. (1986). *Tarihsel Açıdan Evrensel Müziğe Giriş*, Tasvir Matbaası.
- Clive, B. (1999). *Classical & Romantic Performing Practice 175 –1900*, Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780198161653.001.0001>
- Melkus, E. (2000). *Die violine*, Schort Musik International, Mainz.
- Mimaroglu, İ. (1999). *Müzik Tarihi*, Varlık Yayınları.

- Öztürk, Ö. D. (2012). *20. Yüzyıl Rus Keman Ekolünde Pedagojik Yaklaşımlar ve Sağ El Teknikleri ile İlgili Uygulamalar*, (Yayımlanmamış Sanatta Yeterlik Tezi) Trakya Üniversitesi.
- Rodrigues, R. E. (2009). *Selected Students of Leopold Auer-A Study in Violin Performance Practice* (Doctoral dissertation, The University of Birmingham).
- Sadie, S. (1980). *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*, Macmillian Publishers Limited.
- Stowell, R. (2000). *Violin Technique and Performance Practice in The Late Eighteenth and Early Nineteenth Centuries*, Cambridge University Press.
<https://doi.org/10.1017/ccol9780521390330.008>
- Say, A. (2005). *Müzik Ansiklopedisi*, Sözkese Matbaası.
- Schwarz, Boris, (1983). *Great Masters of the Violin*, Simon and Schuster.
- Şekerkan, K. (1996). Keman, *Filarmoni Sanat*, Sayı 141.
- Ulucan Weinstein, S. (2011). Türk Keman Okulu'nun Oluşumu, (Yayımlanmamış Sanatta Yeterlilik Tezi). İstanbul Üniversitesi.
- Yağışan, N., & Aydın, N. (2013). Kemanın Tarihsel Gelişim Süreci ve Eğitimci Yorumcular. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (30), 213-221.
- Yüksel Ketenci, N. (2005). Alman Keman Ekolü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi.
- Zorlu, B. (2015). Fransız-Belçika Keman Ekolü ve Bu Ekolün 3 Büyük Temsilcisi Bériot, Vieuxtemps ve Ysaye Üzerine Bir İnceleme, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi.
- Yıldırım, C. (2000). *Bilim Felsefesi*, Remzi Kitabevi.
- <https://www.britannica.com/biography/Louis-Spohr> Erişim Tarihi: 02.06.2020.
- <https://www.hfm-weimar.de/international-louis-spohr-competition-for-young-violinists/9th-international-louis-spohr-competition-for-young-violinists/louis-spohr/?L=1>